

te da etnolozi imaju što ponuditi kao odgovor planerima ekonomskih i kulturnih politika. Optimistično, nadamo se da će netko od donositelja političkih odluka to i prepoznati.

Željka Jelavić

Southeast European (Post) Modernities

6. konferencija InASEA-e

Regensburg, Njemačka, 28. 4. – 1. 5. 2011.

U organizaciji *The International Association for Southeast European Anthropology* (InASEA) u Regensburgu je od 28. travnja do 1. svibnja 2011. održana šesta međunarodna konferencija pod nazivom *Southeast European (Post) Modernities* (“(Post)moderniteti jugoistočne Europe”).

InASEA je interdisciplinarno udruženje znanstvenika koje proučava sadašnje i prošle društvene i kulturne procese na području jugoistočne Europe. Udruženje broji oko tristo članova. Članovi se bave etnologijom, kulturnom i socijalnom antropologijom, folklorom, etnografijom te povijesnom antropologijom jugoistočne Europe. Organizacija posebno podržava razvoj antropologije u jugoistočnoj Europi. U tom su pogledu bitni ciljevi udruženja omogućivanje komunikacije među znanstvenicima iz regije i šire, prezentiranje antropologije jugoistočne Europe u međunarodnome antropološkom diskursu te razvoj zajedničkih znanstvenih projekata.

Šesta konferencija InASEA-e ove je godine okupila oko 160 znanstvenika koji su u četiri dana prezentirali radove na temu *Southeast European (Post) Modernities*. Tematski cilj konferencije bio je okupljanje i prezentacija radova koji se bave društvenim i kulturnim promjenama što su se dogodile nakon pada Berlinskoga zida. Organizatori smatraju da je područje jugoistočne Europe zahvaćeno ubrzanim društvenim i kulturnim promjenama koje bi se mogle tumačiti kao neki novi val modernizacije, koji u nekim aspektima gubi oznaku tzv. klasičnog moderniteta. Iz tog razloga, a i budući da su društva na području jugoistočne Europe bila modernizirana i prije pada Berlinskog zida, organizatori su se kolebali između dvostrukoga tematskog određenja (*moderna* ili *postmoderna* u jugoistočnoj Europi). Iako su ova regionalna, epohalna i vremenska određenja uvelike problematična, konferencija je uspjela postići većinu svojih ciljeva.

Podijeljena je bila na 37 panela i 2 plenarna predavanja. Posebno bih istaknuo plenarno predavanje Slobodana Naumovića sa Sveučilišta u Beogradu u kojem se

kritički promišljala tema konferencije. Kolega Naumović je osporio temeljnu tvrdnju konferencije prema kojoj jugoistočna Europa predstavlja laboratorij za ubrzane društvene i kulturne promjene. Prema njegovu mišljenju, promjene koje zahvaćaju jugoistočnu Europu danas su istovrsne društvenim promjenama na tzv. Zapadu. Zato se zalaže za ponovno promišljanje temeljnih analitičkih pojmova u epohi koju naziva *post postmoderna*, odnosno za ponovno propitivanje pojma moderne kroz dva aspekta: za unutardisciplinarno ponovno “moderniziranje” antropologije i etnologije ta za analizu društvenih procesa koji se još uvijek mogu shvatiti kao odjek događaja moderne.

Radovi koji su prezentirani na panelima tematski su pokrivali proučavanja religije, rada, životnih stilova, popularne kulture, političke i ekonomske moći, potrošnje, seksualnosti, roda, srodstva, teorije itd. Veću su pozornost privukli paneli koji su se bavili ekonomskim i političkim promjenama na području jugoistočne Europe, npr. *Coping with capitalism in Southeast Europe*, *Capitalist transformation(s)*, *Consumption*, *New nationalisms* te *Political and Social Identities*. Na nekoliko panela prezentirani su radovi koji su se bavili religijom te promjenama što ih je religija doživjela na području jugoistočne Europe nakon pada Berlinskoga zida. Posebno bih istaknuo panel na kojem su predstavljeni radovi koji su se bavili odnosom religije, države i nacionalnog identiteta (*Religion, the State and National Identity*) te panele na kojima su prezentirani radovi o promjenama religijskih oblika (*New and Traditional Forms of Religiosity i Development of Religiosity*). Na konferenciji je posebna pažnja bila posvećena radovima na temu migracija i manjina. Iz toga tematskog bloka izdvojio bih panele: *Migration, Identity, Politics*, potom *Migration and Social Processes* te *Minorities*. Nezanemariv dio vremena bio je posvećen radovima što su se bavili društvenim, kulturnim i gradskim prostorom te promjenama koje su ti prostori doživjeli nakon 1990-ih. Nekoliko panela bilo je posvećeno tim temama: *Changing Spatial Practices in South East European Land- and Cityscapes*, *Reconfiguration of the Urban Space, Mediascapes and Community*. Za kraj bih izdvojio panele na kojima su prezentirani radovi što su tematizirali pitanja roda, srodstva, obitelji i tijela: *Gender relations and identities*, *Representing gender*, *Marriage and beyond*, *Family forms and relations*, *Emotions, language and the body*.

Uz navedene panele posebnu je pozornost privukao okrugli stol na kojemu se tematiziralo trenutno stanje u antropologiji i etnologiji na području jugoistočne Europe. Na njemu su sudjelovali Jasna Čapo Žmegač (Zagreb), Stefan Dorondel (Bukurešt), Armanda Hysa (Tirana), Asker Kartari (Istanbul), Vlado Kotnik (Koper), Evgenia Krasteva-Blagoeva (Sofija), Ioannis Manos (Florina) i Aleksandra Pavičević (Beograd).

Ova je organizacijski izvrsno vođena konferencija pružila kvalitetan okvir za razmjenu ideja, širenje kontakata s kolegama znanstvenicima te ugodno druženje u Regensburgu.

Duško Petrović

***Re-Thinking Humanities and Social Sciences – The Zone and Zones –
– Radical Spatiality in Our Times***

Druga međunarodna znanstvena konferencija

Sveučilište u Zadru, 1. – 4. rujna 2011. godine¹

Međunarodna znanstvena konferencija *Re-Thinking Humanities and Social Sciences* ("Promišljanje humanističkih i društvenih znanosti") održana je od 1. do 4. rujna 2011. godine na Sveučilištu u Zadru, u organizaciji Odjela za anglistiku. Na drugom izdanju ove međunarodne konferencije pod nazivom *The Zone and Zones: Radical Spatiality in Our Times* ("Zona i zone: radikalna prostornost našega vremena") okupili su se stručnjaci različitih akademskih disciplina s ciljem promišljanja kompleksne problematike prostora.² Organizacijski odbor sastavljen od djelatnika i studenata s različitih odjela zadarskog sveučilišta, a pod vodstvom dr. sc. Marka Lukića s Odjela za anglistiku, pokušao je trodnevnom konferencijom stvoriti forum za razmjenu mišljenja, propitivanje postojećih paradigmi prostornosti i različitih konceptualnih perspektiva prostora u društvenim i humanističkim znanostima. Kroz izlaganja brojnih sudionika i neformalnu atmosferu druženja omogućeno je prevladavanje tradicionalnih akademskih kanona i normi, što je i bila namjera organizatora. Ovogodišnja konferencija zaokupljena je konceptom zona, odnosno teorijskom odrednicom pod kojom je moguće okupiti raznovrsna teorijska viđenja prostora te širok dijapazon interesa sudionika.

Izlaganja sudionika bila su tematski raspoređena u 21 sesiju održanu tijekom tri dana. Prva dva dana otvorena su predavanjima renomiranih gostujućih predavača.

---

¹ Ovaj se prikaz temelji na podacima iz sljedećih izvora: *Re-Thinking Humanities and Social Sciences: The Zone and Zones – Radical Spatiality in our Times*, Book of abstracts; <http://www.rhss-conference.com/> (pristup 15. 9. 2011.); <http://www.sic-journal.org/> (pristup 15. 9. 2011.); osobne bilješke autora.

² Prva međunarodna znanstvena konferencija *Re-Thinking Humanities and Social Sciences* s podnaslovom *The Issue of the (Post)Other: Postmodernism and the Other* održana je u organizaciji Odjela za anglistiku pri Sveučilištu u Zadru od 10. do 12. rujna 2010. godine.